

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

12. Dudum post &c. Bulla, de Potestate Fulminandi contra Robertum de
Brus, perpetuata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANN O
1318.

facultatem. Per hæc autem non intendimus in aliquo derogare commissionibus, super his, vel aliis quibuslibet, vobis aliàs per nos factis; sed eas nihilominus in suo volumus remanere vigore.

Datum Avinion. quarto Calendas Junii Pontificatus nostri Anno secundo.

X.
Rimer. Tom.
3. pag. 716.

Contra excessus Senescalli Vasconia: Anno 1318.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Eduardo, Regi Anglia illustri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Insuper à Deo tuis esse præcordiis promptum tibi sit, quantum ad te pertinuerit, justitiam ministrare; Sed ubi præsertim de injunctis gravaminibus, per officiales tuos nostris illatis familiaribus, agitur, de tua filiali devotione fiducia, quod ad justam reformationem illorum Regia Celsitudo promptius inclinetur. Sanè dilectus filius nobilis Vir, Senescallus tuus, in Vasconia partibus, dilectum filium, nobilem Virum, Jordanum de insula, Domicellum & familiarem nostrum, in multis jam injustè sicut accepimus, gravavit, & gravare non cessat, eumque de persona fecit capi pro libito, & adhuc detinet carceri mancipatum, in juris injuriam, & grandem ipsius Jordani jacturam. Et, licet jam, binis vicibus Jordanum eundem, in sua justitia, Senescallo prædicto commendaverimus, confidenter sperantes Jordanum ipsum apud Senescallum eundem, ipsius nostræ recommendationis intuitu, aliquid reperire favoris. Ipse tamen Senescallus, factus ex nostræ intercessionis adjectione severior Jordanum ipsum gravaminibus pluribus in intercedentis, ut videretur contemptum, affectit. Quia igitur filii carissime, hæc tuis affectibus placitura non credimus, celsitudinem tuam attentè requirimus & rogamus, quantum prudenter attento quod, in illis præcipue partibus tua plurimum interest, in justitia, & lenitate gubernare subiectos, ut ipsi sub tuo felici Regimine absque inculcatione gravaminum, vitam felicem degentes, ad tua reddantur, si necesse fuerit exequenda servitia promptiores. Circa prædictorum Reformationem gravaminum, ac debitam liberationem Jordani prædicti, nec non circa correctionem injustè gravantis opportunum mandes, ac facias adhiberi remedium, per quod etiam via præcludatur quantum honestè fieri poterit, sub dictorum gravaminibus in futurum, sic te, filii charissime, in his habiturus, quod iusto Judici placeas, & nobis, qui ad Jordanum ipsum considerationibus certis afficimur cum gratiarum actionibus commendamus occurras.

Datum Avinion. Calendas Julii Pontificatus nostri Anno secundo.

ANN O
1319.XI.
Ibid. pag.
764.

Bulla, de licentia tractandi de pace cum excommunicatis: Anno 1319.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Eduardo Regi Anglia illustri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Attendentes, filii carissimi, incommoda grandia, & discrimina varia, non facile

numeranda, quæ ex guerrarum turbinibus, & bellicis congressibus solita provenire, intendimus desideramus affectu, & ingenti desiderio affectamus inter dissidentes per vias pacificas tractatus amiables pacis fœdera reformari. Hinc est quod votivum est nobis plurimum, & acceptum; tuæque magnificentia, tenore præsentium indulgemus, ut quosvis hostes tuos, amulos & Rebelles, ac eis adherentes ad tractandum, ordinandum, & firmandum, per se, vel alios tecum, vel cum illis, quos ad hoc duxeris deputandos, quæ ad pacem sunt, vel pertinere aliquatenus possunt, impunè possismittere, quanquam sint innodati sententiis à Canone, vel Homine, quavis auctoritate etiam apostolica promulgatis, ipsosque ad hoc cum expedire videris, invitare.

Datum Avinion. 8. Calendas Maji Pontificatus nostri Anno tertio.

Bulla, de Potestate Fulminandi contra Robertum de Brus, perpetuata.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilectis filiis Gancelino tituli Sanctæ Marcellini & Petri Presbytero, & Luca sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinalibus, salutem & Apostolicam benedictionem.

Dudum post nostræ Promotionis auspicio ad statum Apostolicæ Dignitatis, antiquatam ab olim inter carissimum in Christo filium nostrum Eduardum Regem Anglia illustrem, & Robertum de Brus, tunc Regnum Scotiæ Gubernantem, Dissensionis odiosa materiam in animo revolventes, & animarum defenda pericula dolentes; Fidelium strages innumeratas, multiplicia dispendia facultatum, & nocumenta gravissima, quæ multis Regnum ipsorum Ecclesiis, & personis Ecclesiasticis, ipsius protractio dissensionis intulerat, ac dispendiosa, quæ paraverat obstacula negotio Terræ sanctæ, & verisimiliter poterat formidari, ne similia forsitan objiceret in futurum; vias & modos, quibus circa præmissa, Domino propitiantem salubria adhibere possemus remedia, cum multa diligentia duximus exquirendum. Et tandem ad personas vestras nostræ dirigentes considerationis intuitum, vos ad Angliæ & Scotiæ Regna ac Hiberniæ, & Valliæ partes pro reformatione pacis hujusmodi plena vobis super hoc per nostras litteras potestate concessa, duximus destinandos. Et nihilominus, ut via facilior ad hujusmodi Reformationem pacis Domino dirigente, pateret, inter eosdem Regem & Robertum, treugas per certi temporis spatium duraturas, duximus indicendas, volentes illas à die notificationis, seu publicationis earum per vos, vel alium, seu alios faciendæ suum obtinere vigorem. Et ex tunc in personas non servantium, vel infrigentium illas Excommunicationis sententiam proferentibus per vos vel per alium, seu alios Regi ac Roberto prædictis & aliis, de quibus vobis videretur expediens notificari mandavimus, seu etiam publicari. Cumque vos postmodum, sicut Apostolatus nostro per vestras litteras intimastis, ad executionem per missorum vobis negotiorum hujusmodi volentes, servata debita maturitate procedere, quia de facili ad dictum Regnum Scotiæ tunc, nonnullis interjectis obstaculis, vobis non patebat accessus clausas litteras vestras dicto Roberto, vestri causam nunciantes per cursores proprios destinastis. Sed idem Robertus seu Gentes suæ,

nedum

ANN O
1319.XII.
Ibid. pag.
797.

ANN O
1319.

nedum quod ipsi Roberto permisissent eandem litteras presentari, immo nuncios ipsos nequaquam Regnum intrare Scotiae permiserunt. Propter quod Venerabilem Fratrem nostrum, Petrum Episcopum Carbanensem, & dilectum filium Magistrum Aymericum Gerardum, Archidiaconum Eluensem, Capellanium nostrum, Nuncios & familiares vestros, ad dictum Robertum, cum ipso, super his, quae Apostolicae vobis directae litterae continebant, habituros tractatum, ac ordinaturos, inter caetera, cum eodem de tempore & loco, vobis tuto, quibus super commissis vobis, possent habere cum ipso Tractatum & colloquium destinatis. Qui demum Nuncii, non sine periculis & difficultate multiplici, prius ab eodem Roberto litteris habitis de conductu, ad Castrum de Rokefbour, in ingressu Scotiae constitutum, finaliter applicarunt. Et cum ipsos Gentes ejusdem Roberti presentiam ipsius Roberti nequaquam adire permitterent, & ab eodem Roberto ut ad eum possent accedere per speciales eorum litteras postulassent; Jacobus Danglars & Alexander, milites ac familiares ejusdem Roberti, cum quibusdam aliis, ad eisdem nuncios accedentes, ab eisdem nunciis litteras si quas ostendendas dicto Roberto portabant exhibere sibi, deferendas per eos ad dictum Robertum cum instantia postularunt, comminantes eisdem, quod eos aliter Regnum nequaquam intrare permitterent ante dictum. Quibus iidem nuntii Apostolicas litteras eidem Roberto directas, per quas ad pacem caritativis affectibus hortabamur, ejusdem dictis militibus tradiderunt, dicto Roberto per eosdem milites assignandas. Postmodum autem, quodam ipsius Roberti Clerico ad conducendum dictos nuncios ad ipsius Roberti presentiam accedente. Tandem, cum dicti nuntii ad locum, ubi dictus Robertus morabatur tunc temporis applicassent, eidem Roberto causam missionis & adventus eorum oretenus exponere curaverunt; ipsum rogantes instanter quod easdem Apostolicas Exhortationes hujusmodi continentes, aliasque vestras clausas litteras, directas eidem quas ei presencialiter assignarunt aperiret, & inspiceret diligenter, & ad contenta in eis, tanquam obedientiae Filius responderet. Sed idem Robertus, litteras ipsas praefatis nunciis, non absque mentis indignatione; restituens, illas legere quibusdam confictis excusationibus frivolis, recusavit: & nihilominus se aliquibus nolle tractatus pacis vel Treugarum intendere, non verens damnabiliter affirmare, vos & nuncios ipsos ad hujusmodi Tractatum admittere denegavit, eisdem nunciis, ac Propositis per eisdem responsum dare, ductus vesaniae Spiritu, denegando; quamvis nunciis dixisset eisdem, quod super praemissis deliberatione cum suis Consiliariis habita pleniori infra festum Beati Michaelis, tunc proximo futurum, eis per suas litteras plenius responderet. Qui damnabiliter in contumacia sua inobedientiae perseverans; longe post dictum Terminum per suas litteras nunciis respondit eisdem, quod in responsione quam Comes & Barones eisdem nunciis per litteras ipsorum fecerant speciales, inter alia continentes, quod nisi dictus Robertus nominaretur Rex Scotiae Tractatum aliquem super praemissis vobiscum, vel cum dictis nunciis non haberet cum persistere oportebat. Et quia ex his poterat colligi manifeste, verisimilibus conjecturis, quod dictus Robertus nequaquam Apostolicis ac vestris monitis & exhortationibus in hac parte acquiescere, datus in sensum

reprobum intendebat, vos ut ad tractatum Pacis hujusmodi prosequendum liberior aditus haberetur, ac volentes futuris periculis obviare, Treugas praedictas, juxta formam ipsarum, in litteris Apostolicis super Treugis eisdem confectis annotatas, Londoniae, ubi tunc debebatis praesentialiter publicastis; & in nonnullis aliis Angliae & Scotiae Regnorum praedictorum locis insignibus & confinibus eorundem, mandastis, ac fecistis per alios publicari. Et deinde volentes Treugas eandem & indictionem ac Publicationem ipsarum, ad Roberti ac sequacium, Favorum, & Complicum suorum & aliarum Personarum dicti Regni Scotiae notitiam pervenire, Dilectum filium fratrem Adam Guardianum Fratrum Ordinis minorum de Bervico nuncium vestrum, cum eisdem Apostolicis Indictionem Treugarum continentibus earundem, & diversis aliis litteris, ac Processibus vestris, ad eisdem Robertum & Regnum Scotiae destinastis. Qui demum, versus partes illas accedens, & obtentis ab eodem Roberto, ut ad ipsum proficisci posset, litteris de conductu, dictamque Regnum Scotiae jam intrasset, Quidam, Alexander nomine se ipsius Roberti asserens Senescallum, praefato Guardiano occurrens in viam, praedictas, tam Apostolicas, quam vestras, litteras & Processus de manibus dicti Guardiani, pro viribus contradicentis, eripuit; Dicens illas se dicto Roberto, qui per modicum ab inde distabat spatium, delaturum, Qui tandem Alexander, post brevis temporis intervallum, vadens ad dictum Robertum, ut dicebat, ac rediens, litteras, & Processus eisdem Guardiano saepe dicto restituit; ei sub poena Capitis, districte precipiens quod statim Scotiae Terram & Regnum exiret; eidem litteris de securo conductu, quas petebat cum instantia, denegatis. Sed idem Guardianus, mandatum vestrum hujusmodi, nequaquam propter hoc negligens ut potuit adimplere, Treugas ipsas & indictionem earum, in vulgari suo, sonoro Praeconio pluribus ibidem Scotis assistantibus, publicavit; & subsequenter, de loco ipso recedens & inter suum prosequens festinanter, cum ab eodem Alexandro elongatus per modicum spatium exitisset, quidam dicti Roberti satellites, ipsum sacrilegis ausibus aggredientes in via, cum litteris & Processibus ante dictis, habituque suo, ac vestibus paupertatis, & rebus aliis quas portabat immaniter spoliarunt. Et insuper dictus Robertus, tantam inobedientiam & contemptum fatagens sub rectae intentionis palliare velamine, & fraudulententer confingens ad Pacis aspirare tractatum, eidem Regi Angliae litteras destinavit, & per illas litteras vobis scripsit, quod ab eodem Rege litteris obtentis de securo conductu, ad vos sex vel plures mitteret Tractatores. Ad quod ei per vestras litteras respondentem, illas cuidam nuncio, qui easdem suas ad vos detulerat litteras, ad eum deferendas, specialiter tradidistis; qui cum usque ad ingressum Scotiae cum eisdem litteris accessisset, dicti Roberti Gentes nuncium ipsum ad eundem Robertum dictas portare litteras minime permiserunt; quas ad vos postmodum idem nuncius clausas, sicut prius & integras reportavit. Deinde vero praefatus Robertus, suae curam elationis ascendens & eligens perire potius, quam salvari, nedum quod, se convertens ad Dominum a sua obstinationis duritia propositum revocaret, sed in illa potius damnabiliter perseverans, & pejora prioribus in suae damnationis cumulum

ANN O
1319.

ANNO
1319.

coacervans, per se, vel Comites, ac Barones, & Nobiles, & alios de præfato Regno Scotiae, indictionis & Publicationis Treugarum hujusmodi non ignaros, monitis exhortationibus, ac poenis & sententiis Apostolicis, non sine nota rebellionis detestabilis, vilipens, & Apostolicae sedis reverentia, temeraria praesumptione calcata, Villam & Castrum de Bervico, quae diu dictus Rex Angliae, & clarae memoriae, Edwardus Rex Angliae, Genitor suus, dum viveret, quiete possederunt, & ante tempus, ac etiam tempore indictionis Treugarum ipsarum idem Rex possidebat, ac postea per se, & suos in pace possedit. Nec non & quaedam alia Castra, Terras, & Loca dicti Regis, & ipsius Regni Angliae Incolarum, consistentia infra illud, nequiter, & fraudulenter invadens, crudelem in magnam Gentem Regis ipsius, dictaeque Villae de Bervico incolas eadem dampnabili temeritate commisit; ad aliarum ejusdem Regis occupationem Terrarum se processurum detestabiliter comminando; propter quae dictus Robertus, & alii in praemissis adherentes eidem Excommunicationis sententiam incurrerant supra dictam. Nos vero dicti Roberti tam enormem contemptum, tamque graves & detestandos excessus, non valentes conniventibus oculis pertransire, vobis per alias nostras dedimus litteras in mandatis, ut per vos, vel alium, seu alios, dictum Robertum, & adherentes eidem, praefatam excommunicationis sententiam incurrisse, in Ecclesiis & locis insignibus, de quibus vobis videretur expediens, prout esset justum, & aequum nuntiaretis solenniter, ac publice, singulis diebus Dominicis & Festivis, contra eos ad alias spirituales & temporales poenas, prout vobis visum foret, juxta praedictorum qualitatem excessuum, processuri. Quod si forsan eos in sua nequitia perdurare contingeret contumaciae & excessuum eorundem, vestros curaretis in eos exaggerare processus. Nec non & ipsos, & quosvis alios dictae pacis & concordiae turbatores, sive incolae dictorum Regnorum, sive quicumque alii, & undecunque forent, & omnes & singulos complices, Adjuutores, Valitores, Consiliarios, Fautores, & sequaces eorum, ac in his adherentes eidem, publice, vel occulte, etiam si personae Ecclesiasticae forent, cujuscunque Conditionis, Dignitatis, Ordinis, sive status Ecclesiastici vel mundani, forsan existerent, etiam si Archiepiscopali, vel Episcopali Dignitate fulgerent, ut ab hujusmodi turbatione, seu impedimento, favore, Consilio, Auxilio, sequela, & adherentia, praedictorum omnium desisterent, per excommunicationis in Personas & interdicti sententias in Terras & Ecclesias eorum, ac privationem Feudorum officiorum, locationum, & quorumcumque Beneficiorum spiritualium, citra tamen Archiepiscopalem & Episcopalem Dignitatem, & Temporalium etiam, quae à quibuscunque Ecclesiis obtinerent, ut illa sic libere ad Ecclesias revertenterent easdem, quod Praelati & Rectores earum, aut alii vel quos pertinerent, pro sua disponent voluntate, nec non & per inhabilitatem tuam ipsarum Ecclesiasticarum personarum, Archiepiscopis & Episcopis dumtaxat exceptis, quam filiorum nepotum, & aliorum ab ipsis turbatoribus & Impeditoribus laicis, usque ad secundum gradum descendendum, ad quaevis Ecclesiastica Beneficia obtinenda, & alia etiam Juris remedia, de quibus & prout videretur expediens, Appellatione postposita, debite compescendi: Omnes quoque & singulos, qui dictis Turbatoribus, seu Impeditoribus laicis, vel ipsorum alicui juramento fidelitatis tenerentur astricti, quandiu ipsi pacis hujusmodi turba-

tores seu impeditores existerent, absolvendi, & alia omnia faciendi, quae circa praemissa & praedictorum quodlibet forent opportuna, plenam contulimus per alias nostras litteras potestatem. Et quamvis post receptionem hujusmodi litterarum nostrarum praefatus Robertus, ut ad cor rediens à sua malignitate cessaret à vobis expectatus fuisset; quam tamen ipse instar lapidis obduratus, ac de nostra, & dictae sedis benignitate, sibi libenter exhibita non absque ingratiitudinis nota spiritum Electionis assumens, nedum, quod, se convertens ad dominum à suae obstinationis duritia propositum revocaret, sed in illa, potius elata mente persistens, tanquam in profundum malorum demersus, quaedam ipsius Regis una cum sequacibus, Complicibus, Adjuutoribus, Valitoribus, & Fautoribus suis, obsidere per violentiam praesumebat, & alia quorundam Incolarum ipsius Regni Angliae, Castra, Terras, & Jura invadere nitentur. Vos autem considerantes attentius quod idem Robertus ex praemissis de quibus vobis per sufficientia documenta constabat, quae alias erant adeo publica & notoria, quod nulla poterant tergiversatione celari, Nobis & Ecclesiae Romanae inobedientem, notoriè, & manifeste Rebellem, ac nostrum & ejusdem Ecclesiae mandatorum contemptorem publicum se reddiderat & reddebat: quodque Pacis ejusdem tractatus impeditus extiterat & impediebatur tunc etiam ex praemissis; & quod impediretur imposterum erat verisimiliter praesumendum. Et propterea tam enormes excessus & injurias dissimulare salva conscientia nequeutes, ne tantorum malorum perniciis ad similia concitaret iniquorum animos per exemplum pronuntiastis, & declarastis dictum Robertum ejusdem Ecclesiae inobedientem notorium & rebellem, ac suis & Apostolicis sedis, & nostris Jussionibus renitentem, decernentes contra eum, sicut contra rebellem & inobedientem nostrum, & ejusdem Ecclesiae manifestum, ac nostris & ipsius Ecclesiae mandatis renitentem, notabiliter procedendum. Et eum nihilominus, dictosque sequaces, Adjuutores, Valitores Complices, & fautores, & etiam adherentes denunciastes praedictam excommunicationis sententiam, contra infringentes seu non servantes treugas easdem, ut praemititur promulgatam, tanquam violatores Treugarum ipsarum, & alias poenas & sententias, per nos latis in dictis litteris, incurrisse. Quos demum excommunicatos, pulsatis campanis, & candelis accensis, publice nunciastis, & fecistis, in diversis Cathedralibus, & aliis Ecclesiis solennibus, nuntiari; eisdem praedicantes aperte quod, si eos in hujusmodi pertinacia persistere forte contingeret ad alias spirituales & temporales poenas procederetis sicut videretis expediens contra eos. Postremo autem ut hujusmodi processus vester ad communem omnium deduceretur notitiam plenioribus membranis, processum continentes eundem in praedictarum Ecclesiarum appendi vel affigi ostiis sive superliminaribus mandavistis, quae processus ipsos, suo quasi sonoro Praeonio & paulo indicio, publicarent. Ita quod hi, quos processus ipse contingebat, nullam ignorantiam postea praetendere possent, quod processus ipse

ANNO
1319.

non

ANN O
1319.

non pervenisset ad notitiam eorumdem, cum non esset verisimile remanere quoad ipsos incognitum vel occultum, quod publicabatur tam patenter & solemniter universis. Nos igitur nolentes tam presumptuosam inobedientiam & contemptum, tantæque rebellionis audaciam, contra nos & Romanam Ecclesiam attentatos, prout non possumus, nec debemus, conniventibus oculis præterire. Vosque quos postmodum ad Sedem Apostolicam duximus revocandos, non poteritis, post revocationem hujusmodi, ulterius procedere in præmissis, nec de illis absque novo mandato vos intrromittere quomodolibet valeatis. Discretionem vestram, per Apostolica scripta, committimus & mandamus quatinus vos, vel alter vestrum, per vos, vel per alium, seu alios, tam in Curia Romana, quam per eadem Angliæ & Scotiæ, nec non & Franciæ Regna, & Hiberniæ, Valliæ, & Flandriæ, & alias partes, terras, & loca, de quibus vobis videbitur, prædictam Excommunicationis sententiam præinde facere valeatis inviolabiliter observari, & denunciari Robertum, Impeditores, Turbatores, complices Adjuutores, Valitores, Consiliarios, Fautores, sequaces, & adherentes prædictos & ipsorum quemlibet nominibus eorum expressis, quotiens & quando videritis expedire, præstare penas & sententias incurrisse, ipsique omnibus & singulis subiacere, ac si iurisdicção vestra, vobis in præmissis commissa plene duraret & nequaquam à nobis hujusmodi revocatio processisset. Cæterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus, quodque à data præsentium, sit vobis & unicuique vestrum, in præmissis omnibus, & eorum singulis, cæptis & non cæptis præsentibus & futuris, perpetuata potestas & iurisdicção attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnibus, cæptis & non cæptis, præsentibus & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia & singula coram vobis cæpta fuissent, & iurisdicção vestra, & cuiuslibet vestrum, in prædictis omnibus & singulis, per citationem vel modum alium perpetuata legitimum extitisset, qualibet constitutione contraria non obstante.

Datum Avinion. 15. Calendas Decembris Pontificatus nostri Anno quarto.

ANN O
1320.XIII.
Rimer. Tom.
3. pag. 810.

Bulla Excommunicationis contra Invasores Hiberniæ: Anno 1320.

JOANNES EPISCOPUS,

Venerabilibus fratribus, Archiepiscopis & Episcopis, per Regnum Angliæ constitutis, salutem & Apostolicam benedictionem.

DUdum personam carissimi in Christo filii nostri Eduardi Regis Angliæ illustris, suique Regni statum, & Guerrearum fluctibus liberos & discriminibus turbationis reddere cupientes immunes, ac procurandum ejusdem Regni quietem, tranquillitatem & pacem, ut Rex ipse securitate sibi ab amulorum insidiis acquisita, utilitatibus propriis posset vacare commodius seque ad intendendum circa negotium Terræ sanctæ, nostris præcordiis non mediocriter insidens, ad quod, ut asserit, ferventer anhelat, idque viriliter prosequendum habiliter præparare opportunum Apostolicæ sedis favorem quantum cum Deo potuimus, studuimus adhibere. Prop-

ter quod, tunc fide digna relatione percepto, quod nonnulli nobiles & magnates Regem ipsum, & Regnum, ac terram suam Hiberniæ invadere ausu temerario & illicito nitentur. Nos eorundem Invasorum in hac parte conatibus opportunis obviare remediis intendentes, & ad id expedire noscetes gladium exerci spirituales, in omnes & singulos cuiuscunque forent præminentie, dignitatis aut status, qui Regem ipsum, Regnum & Terram prædictam invadere, aut eadem Regnum & Terram, contra Regem eundem cum armis, vel sine armis intrare præsumerent, vel aliàs turbarent, aut turbatoribus, seu invasoribus in pecunia, equis, armis, vel aliis præstarent auxilium vel favorem, publicum, vel occultum, Excommunicationis sententiam duximus promulgandam, à qua eos, sine speciali mandato sedis Apostolicæ, nisi forsan in mortis articulo, prohibuimus absolvi, in quo si absoluti fuissent & ipsos contigisset sanitati restitui, nisi post recuperatam sanitatem hujusmodi satisfacerent infra mensem eadem sententia ligari volumus eo ipso. Dantes dilectis Filiis nostris Gaucelmo, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbytero, ac Luca sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinalibus, nostris litteris in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium seu alios, hujusmodi Excommunicationis sententiam, ubicunque expedire viderent, & præcipue in locis maritimis, seu mari vicinis solemniter publicarent. Non obstante si alicui, vel aliquibus sub quacunque forma, vel conceptione verborum, à sede Apostolica esset indultum, quod excommunicari non possent per litteras sedis ejusdem, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, prout in litteris nostris, inde confectis, plenus, & seriosus continetur. Cum autem præfata litteræ in prædictis, & aliis locis illarum partium solemniter sicut ex prædictis Luca Cardinalis relatione percepimus, fuerint publicatæ, & demum post publicationem ipsarum prout, fama publica referente & multorum fide dignorum relatione percepimus, nonnulli magnates & nobiles Regni Scotiæ, & adherentes eisdem, Regnum & Terram prædictam manu armata ingredienti hostiliter, illa invadere nequiter & illicitè perturbare & scelestis actibus laxatis habenis, in multos ipsorum Regni & terræ fidelium sevam cædem committere manibus cruentatis innumera damna per spolia, incendia & rapinas inferre: Nonnullos de fidelibus ipsis eorumque animalia & alia bona in prædam abducere: & alia gravia nocumenta eisdem Regno ac terræ irrogare temerariis ausibus præsumserunt; quæ ut asseritur per evidentiam facti, adeo palpabiliter se cunctorum partium illarum oculis ingerunt, quod nulla possunt tergiversatione celari, sed se omnibus exhibent non ignota, sicque tam invasores prædictos quam Duces & Præceptores, Adjuutores, Valitores, Fautores, Adherentes, & Sequaces eorum ac præbentes eisdem, ut prædicitur, auxilium, consilium, vel favorem certum existat prædictam excommunicationis sententiam incurrisse. Fraternitati vestræ per Apostolica scripta mandamus quatinus vos, & quilibet vestrum per vos vel alium seu alios magnates & nobiles, Duces, Præceptores, Adherentes, Sequaces, Valitores & fautores eorum prædictos, quocunque nomine censeantur cu-

ANN O
1320.